

V Bruseli 1. apríla 2022
(OR. en)

7808/22

**Medziinštitucionálny spis:
2022/0092(COD)**

**CONSOM 78
MI 246
COMPET 203
ENER 118
ENV 313
SUSTDEV 75
DIGIT 73
CODEC 421
IA 36**

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	31. marca 2022
Komu:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generálny tajomník Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2022) 143 final
Predmet:	Návrh SMERNICE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorou sa menia smernice 2005/29/ES a 2011/83/EÚ, pokiaľ ide o posilnenie postavenia spotrebiteľov v rámci zelenej transformácie prostredníctvom lepšej ochrany pred nekalými praktikami a lepšieho informovania

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2022) 143 final.

Príloha: COM(2022) 143 final



EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 30. 3. 2022
COM(2022) 143 final

2022/0092 (COD)

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

**ktorou sa menia smernice 2005/29/ES a 2011/83/EÚ, pokiaľ ide o posilnenie postavenia
spotrebiteľov v rámci zelenej transformácie prostredníctvom lepšej ochrany pred
nekalými praktikami a lepšieho informovania**

(Text s významom pre EHP)

{SEC(2022) 166 final} - {SWD(2022) 85 final} - {SWD(2022) 86 final}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

1.1. Dôvody a ciele návrhu

V Zmluve o fungovaní Európskej únie (články 114 a 169 ZFEÚ) a v Charte základných práv (článok 38) sa vyžaduje vysoká úroveň ochrany spotrebiteľa v EÚ. Právne predpisy EÚ o ochrane spotrebiteľa prispievajú aj k riadnemu fungovaniu jednotného trhu. Ich cieľom je zabezpečiť spravodlivé a transparentné vzťahy medzi podnikmi a koncovými zákazníkmi a v konečnom dôsledku prispievať k celkovému blahu európskych spotrebiteľov a hospodárstvu EÚ.

Cieľom tohto návrhu je posilniť práva spotrebiteľa zmenou dvoch smerníc, ktorými sa chránia záujmy spotrebiteľov na úrovni Únie: smernice 2005/29/ES o nekalých obchodných praktikách¹ a smernice 2011/83/EÚ o právach spotrebiteľov². Konkrétne je cieľom návrhu prispieť k obehovému, čistému a zelenému hospodárstvu EÚ tým, že sa v ňom spotrebiteľom umožní prijímanie kvalifikovaných rozhodnutí o kúpe, čím sa prispeje k udržateľnejšej spotrebe. Zameriava sa aj na nekalé obchodné praktiky, ktoré odrádzajú spotrebiteľov od rozhodnutí predstavujúcich udržateľnú spotrebu. Okrem toho ním zabezpečuje lepšie a konzistentnejšie uplatňovanie pravidiel EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa.

Tento návrh bol jednou z iniciatív stanovených v novom programe pre spotrebiteľov³ a akčnom pláne pre obehové hospodárstvo⁴ a nadväzuje na Európsku zelenú dohodu⁵. Posilnenie postavenia spotrebiteľov a poskytovanie príležitostí spotrebiteľom na úsporu nákladov predstavuje kľúčový prvok rámca udržateľnej produktovej politiky. Dosiahne sa to zlepšenou účasťou spotrebiteľov na obehovom hospodárstve, najmä poskytovaním lepších informácií o životnosti a opraviteľnosti určitých výrobkov spotrebiteľom ešte pred uzatvorením zmluvy a posilnením ochrany spotrebiteľov pred nekalými obchodnými praktikami, ktoré im bránia udržateľne nakupovať, ako sú napríklad:

- praktiky zeleného vymývania mozgov (t. j. klamlivé tvrdenia týkajúce sa životného prostredia),
- praktiky predčasného zastarávania (t. j. predčasné poruchy tovaru) a
- používanie nespoľahlivých a netransparentných značiek udržateľnosti a informačných nástrojov.

Cieľom návrhu je konkrétne:

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES z 11. mája 2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 84/450/EHS, smernice Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 (Ú. v. EÚ L 149, 11.6.2005, s. 22).

² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ z 25. októbra 2011 o právach spotrebiteľov, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 93/13/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/44/ES a ktorou sa zrušuje smernica Rady 85/577/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES (Ú. v. EÚ L 304, 22.11.2011, s. 64).

³ COM(2020) 696 final, 13. novembra 2020.

⁴ COM(2020) 98 final, 11. marca 2020.

⁵ COM(2019) 640 final, 11. decembra 2019.

- zabezpečiť poskytovanie informácií o existencii a dĺžke trvania obchodnej záruky výrobcu týkajúcej sa životnosti všetkých druhov tovaru alebo o neexistencii takejto záruky v prípade tovaru využívajúceho energiu,
- zabezpečiť poskytovanie informácií o dostupnosti bezplatných softvérových aktualizácií pre všetok tovar, ktorého súčasťou sú digitálne prvky, digitálny obsah a digitálne služby,
- zabezpečiť poskytovanie informácií o opraviteľnosti výrobkov, ktoré môžu mať podobu bodového hodnotenia opraviteľnosti alebo iných príslušných informácií o opravách, ak sú dostupné, a to v prípade všetkých druhov tovaru,
- zabezpečiť, aby obchodníci spotrebiteľov klamlivo neinformovali o environmentálnych a sociálnych vplyvoch, životnosti a opraviteľnosti výrobkov,
- zabezpečiť, aby mohol obchodník použiť tvrdenie týkajúce sa životného prostredia vzťahujúce sa na budúce environmentálne vlastnosti len vtedy, ak je spojené s jasnými záväzkami,
- zabezpečiť, aby obchodník nemohol propagovať také prínosy pre spotrebiteľov, ktoré sa na príslušnom trhu považujú za bežnú prax,
- zabezpečiť, aby obchodník mohol porovnávať výrobky, a to aj prostredníctvom nástroja na informovanie o udržateľnosti, len vtedy, ak poskytne informácie o metóde porovnávania, dotknutých výrobkoch a dodávateľoch a o opatreniach na zabezpečenie aktuálnosti informácií,
- zakázať vystavovanie značky udržateľnosti, ktorá sa nezakladá na certifikačnom systéme alebo nie je zriadená subjektmi verejného sektora,
- zakázať všeobecné tvrdenia týkajúce sa životného prostredia používané pri predaji spotrebiteľom, ak nie je možné preukázať vynikajúce environmentálne vlastnosti výrobku alebo obchodníka v súlade s nariadením (ES) č. 66/2010 (environmentálna značka EÚ), oficiálne uznávanými schémami environmentálneho označovania v členských štátoch alebo inými platnými právnymi predpismi Únie, ktoré sa na tvrdenie vzťahujú,
- zakázať použitie tvrdenia týkajúceho sa životného prostredia na celý výrobok, ak sa v skutočnosti týka iba určitého aspektu výrobku,
- zakázať prezentovanie požiadaviek uložených v právnych predpisoch na všetky výrobky v príslušnej kategórii výrobkov na trhu Únie ako charakteristických vlastností ponuky obchodníka,
- zakázať určité praktiky predčasného zastarávania tovaru.

Tieto opatrenia sú potrebné na aktualizáciu existujúceho spotrebiteľského práva s cieľom zabezpečiť ochranu spotrebiteľov a ich aktívnu účasť na zelenej transformácii. V smernici o právach spotrebiteľov sa v súčasnosti od obchodníkov vyžaduje, aby spotrebiteľom poskytovali informácie o hlavných vlastnostiach tovaru alebo služieb. Uvedená smernica

obsahuje osobitné požiadavky týkajúce sa poskytovania informácií o existencii zákonnej záruky súladu, ako aj dodatočných obchodných záruk. Povinnosť poskytovať informácie o neexistencii obchodných záruk životnosti sa v nej však nestanovuje, preto smernica výrobcov dostatočne nemotivuje k tomu, aby spotrebiteľom uvedené záruky poskytovali. Z výskumu vyplýva, že ak sa spotrebné výrobky ponúkajú s obchodnou zárukou, informácie o takýchto obchodných zárukách a spôsobe, akým spotrebiteľia platia, sú často nejasné, nepresné alebo neúplné, v dôsledku čoho je pre spotrebiteľov zložitá porovnávať výrobky a odlíšiť túto obchodnú záruku od (povinnej) zákonnej záruky⁶. Týmto návrhom sa bude riešiť uvedený problém tak, že sa zabezpečí, aby sa vždy vtedy, ak ich výrobca poskytne, spotrebiteľom poskytovali informácie o existencii obchodnej záruky životnosti v dĺžke trvania viac ako dva roky, ktorá sa bude týkať celého tovaru.

Ďalej smernica neobsahuje ani osobitné požiadavky na poskytovanie informácií spotrebiteľom o opraviteľnosti tovaru. Vyžaduje sa v nej iba to, aby sa „prípadne“ poskytovali informácie o „popredajnom servise“. Tieto informácie, ktorými by sa prispelo k propagovaniu opravy tovaru, a preto sú mimoriadne cenné na zabezpečovanie účasti spotrebiteľov na obehovom hospodárstve, na mieste predaja zväčša chýbajú. Z nedávnych štúdií vyplýva, že až 80 % spotrebiteľov v EÚ tvrdí, že je pre nich ťažké nájsť informácie o tom, aké ľahké je výrobok opraviť⁷.

Všeobecné pravidlá týkajúce sa klamlivých praktík, uvedené v smernici o nekalých obchodných praktikách, možno uplatňovať na praktiky zeleného vymývania mozgov, ak z ich individuálneho posúdenia vyplynie, že majú negatívny vplyv na spotrebiteľov. Smernica ani príloha I k smernici (čierna listina) však neobsahuje žiadne osobitné pravidlá, na základe ktorých by sa takéto praktiky vymedzovali ako nekalé za všetkých okolností. Pri nedávnych kontrolách webových sídiel, ktoré vykonali orgány siete spolupráce v oblasti ochrany spotrebiteľa s cieľom odhaliť klamlivé tvrdenia týkajúce sa životného prostredia, sa potvrdilo, že je potrebné posilniť pravidlá na uľahčenie presadzovania právnych predpisov v tejto oblasti. Okrem toho sa v nedávnej štúdii Komisie posudzovalo 150 tvrdení týkajúcich sa životného prostredia a zistilo sa, že značná časť (53,3 %) z nich poskytuje nejasné, klamlivé alebo nepodložené informácie o environmentálnych vlastnostiach výrobkov, a to v celej EÚ a v širokej škále skupín výrobkov (v reklame, ako aj na výrobku)⁸.

To isté platí v prípadoch predčasného zastarávania. Pre nedostatok osobitných pravidiel a potrebu posúdiť konkrétne účinky týchto praktík na spotrebiteľov je ťažké presadzovať smernicu v tejto oblasti. Odhalila to skutočnosť, že 76 % respondentov vo svojej reakcii na otvorenú verejnú konzultáciu uskutočnenú v rámci prípravy tohto návrhu uviedlo, že za posledné tri roky mali skúsenosť neočakávanou poruchou výrobku⁹.

⁶ Európska komisia, *Štúdia spotrebiteľského trhu o fungovaní zákonných a obchodných záruk pre spotrebiteľov v EÚ*, 2015. Európska komisia, podporná štúdia posúdenia vplyvu: *Štúdia o posilnení postavenia spotrebiteľov na ceste k zelenej transformácii*, júl 2021. *Obchodné záruky: stoja za tie peniaze?* ECC-Net, apríl 2019.

⁷ Európska komisia, *Behaviorálna štúdia o angažovanosti spotrebiteľov v obehovom hospodárstve*, 2018, s. 81.

⁸ Európska komisia, *Tvrdenia týkajúce sa životného prostredia v EÚ – posúdenie inventáru a spoľahlivosti*, 2020.

⁹ Európska komisia, *Nový program pre spotrebiteľov, súhrnná vecná správa – verejná konzultácia*, 2020, s. 20.

1.2. Súlad s existujúcimi pravidlami

V smernici (EÚ) 2019/771¹⁰ (smernica o predaji tovaru) sa podporuje životnosť tovaru prostredníctvom zákonnej záruky, ktorá spotrebiteľom poskytuje určité práva na obdobie najmenej dvoch rokov, ktoré členské štáty môžu za určitých podmienok predĺžiť. Takisto sa v nej stanovujú podmienky, za ktorých môže výrobca ponúkať spotrebiteľovi obchodnú záruku životnosti.

Týmto návrhom sa zvýši transparentnosť pre spotrebiteľov v oblasti obchodných záruk, a tým aj motivácia výrobcov ponúkať obchodné záruky životnosti dlhšie ako dva roky tým, že sa v ňom obchodníkom ukladá povinnosť poskytovať na mieste predaja informácie o existencii (alebo neexistencii v prípade tovaru využívajúceho energiu) a dĺžke trvania obchodných záruk životnosti poskytovaných výrobcami.

Smernicou o predaji tovaru a smernicou o digitálnom obsahu¹¹ sa zabezpečuje, aby sa spotrebiteľom dodávali softvérové aktualizácie, takže výrobok bude zodpovedať požiadavkám počas celého trvania zmluvy alebo obdobia, ktoré spotrebiteľ môže odôvodnene očakávať.

Nerieši sa v nej však porovnateľnosť výrobkov na mieste predaja na základe dostupnosti softvérových aktualizácií. Týmto návrhom sa ustanoví povinnosť ešte pred uzatvorením zmluvy informovať spotrebiteľov o existencii softvérových aktualizácií a období, na ktoré sa výrobca zaväzuje ich poskytovať, ak tieto informácie výrobca poskytne. Ak sa už obchodná záruka životnosti ponúka na obdobie dlhšie ako dva roky, s cieľom predísť poskytovaniu nepotrebných informácií spotrebiteľom, sa informačná povinnosť obchodníkov vzťahuje na softvérové aktualizácie iba v prípade, ak je trvanie dlhšie ako trvanie obchodnej záruky životnosti.

Keďže týmto návrhom sa menia existujúce smernice EÚ o spotrebiteľskom práve, jeho ustanovenia budú môcť vychádzať z celej škály mechanizmov presadzovania právnych predpisov uvedených v existujúcom spotrebiteľskom práve EÚ, ktoré bolo nedávno posilnené smernicou o lepšom presadzovaní a modernizácii predpisov¹², smernicou o žalobách v zastúpení¹³ a revidovaným nariadením o spolupráci v oblasti ochrany spotrebiteľa¹⁴.

¹⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/771 z 20. mája 2019 o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o predaji tovaru, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) 2017/2394 a smernica 2009/22/ES a zrušuje smernica 1999/44/ES (Ú. v. EÚ L 136, 22.5.2019, s. 28).

¹¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/770 z 20. mája 2019 o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o dodávaní digitálneho obsahu a digitálnych služieb (Ú. v. EÚ L 136, 22.5.2019, s. 1).

¹² Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2161 z 27. novembra 2019, ktorou sa menia smernica Rady 93/13/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/6/ES, 2005/29/ES a 2011/83/EÚ, pokiaľ ide o lepšie presadzovanie a modernizáciu predpisov Únie v oblasti ochrany spotrebiteľa (Ú. v. EÚ L 328, 18.12.2019, s. 7).

¹³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1828 z 25. novembra 2020 o žalobách v zastúpení na ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov a o zrušení smernice 2009/22/ES (Ú. v. EÚ L 409, 4.12.2020, s. 1).

¹⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2394 z 12. decembra 2017 o spolupráci medzi národnými orgánmi zodpovednými za presadzovanie právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa a o zrušení nariadenia (ES) č. 2006/2004 (Ú. v. EÚ L 345, 27.12.2017, s. 1).

1.3. Súlad s ostatnými politikami EÚ

Okrem určitých odchýlok sa dve smernice o spotrebiteľskom práve, ktoré sa menia týmto návrhom, uplatňujú vo všetkých hospodárskych odvetviach. Keďže majú všeobecný rozsah pôsobnosti, uplatňujú sa na množstvo aspektov transakcií medzi podnikom a koncovým zákazníkom, ktorých sa môžu týkať aj ďalšie, konkrétnejšie právne predpisy EÚ v rôznych oblastiach. Súčinnosť medzi rôznymi nástrojmi práva Únie sa upravuje zásadou *lex specialis*. Podľa tejto zásady sa všeobecné smernice o spotrebiteľskom práve uplatňujú vždy vtedy, keď sa príslušné aspekty transakcií medzi podnikom a koncovým zákazníkom neupravujú v konkrétnejších ustanoveniach práva EÚ. Všeobecné smernice o spotrebiteľskom práve teda fungujú ako „záchranná sieť“, pretože sa nimi zabezpečuje zachovanie vysokej úrovne ochrany spotrebiteľa vo všetkých odvetviach tým, že dopĺňajú právo Únie platné pre konkrétne odvetvia a vzťahujú sa na oblasti, ktoré sú v ňom upravené nedostatočne.

Tento návrh by dopĺňali dve ďalšie iniciatívy na úrovni EÚ: iniciatíva pre tvrdenia týkajúce sa životného prostredia a iniciatíva pre udržateľné výrobky. Cieľom iniciatívy pre tvrdenia týkajúce sa životného prostredia bude zaviesť ďalšie požiadavky na tvrdenia týkajúce sa životného prostredia používané podnikmi vo vzťahu k spotrebiteľom a podnikmi vo vzťahu k iným podnikom v súvislosti s výrobkami a organizáciami.

Iniciatíva pre udržateľné výrobky vychádza zo súčasnej smernice o ekodizajne¹⁵ a jej cieľom je zaviesť požiadavky na udržateľnosť pre výrobky predávané v EÚ. Tieto tri iniciatívy sú vo vzájomnom súlade a navzájom sa dopĺňajú.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Ochrana spotrebiteľa patrí do spoločnej právomoci EÚ a jej členských krajín. Ako sa uvádza v článku 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), EÚ musí pomáhať chrániť hospodárske záujmy spotrebiteľov a podporovať ich právo na informácie a osvetu na ochranu ich záujmov. Tento návrh vychádza z článku 114, ktorý tvorí v súlade s článkom 169 ods. 2 písm. a) právny základ na prijatie opatrení, ktorými sa prispieva k dosahovaniu cieľov článku 169 v súvislosti so zavŕšením tvorby vnútorného trhu.

Okrem sledovania cieľov týkajúcich sa jednotného trhu a ochrany spotrebiteľa bude cieľom tohto návrhu aj vysoká úroveň ochrany životného prostredia tým, že sa poskytnú príležitosti pre obehové, čisté a ekologické hospodárstvo. Keďže tieto environmentálne prínosy dopĺňajú hlavné ciele spočívajúce v ochrane spotrebiteľa a zavŕšení tvorby jednotného trhu, článok 114 ZFEÚ o zavŕšení tvorby vnútorného trhu s primeraným prihliadnutím na článok 169 ZFEÚ zostáva naďalej vhodným právnym základom.

• Subsidiarita (v prípade spoločnej právomoci)

Týmto návrhom sa menia právne predpisy EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa, ktorých prijatie sa považuje za potrebné a v súlade so zásadou subsidiarity. Lepšie fungujúci jednotný trh nemožno dosiahnuť iba vnútroštátnymi právnymi predpismi. Pravidlá EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa získavajú s prehĺbujúcim sa jednotným trhom a so zvyšujúcim sa počtom

¹⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/125/ES z 21. októbra 2009 o vytvorení rámca na stanovenie požiadaviek na ekodizajn energeticky významných výrobkov (Ú. v. EÚ L 285, 31.10.2009, s. 10).

spotrebiteľských transakcií v EÚ medzi členskými štátmi čoraz väčší význam. Problémy, ktorými sa zaoberajú navrhované zmeny, sú problémy na úrovni celej EÚ, ktoré majú rovnaké príčiny. Preto bude účinné len opatrenie prijaté na úrovni EÚ.

V EÚ sú objem a intenzita cezhraničného obchodu dostatočne vysoké nato, aby účinné fungovanie jednotného trhu ohrozovali nekonzistentné, alebo dokonca iba odlišné, politické rozhodnutia členských štátov. Obchodníci môžu okrem toho oslovovať spotrebiteľov bez ohľadu na hranice jednotlivých členských štátov. Z toho môžu vyplývať problémy, ktoré zákonodarcovia a regulačné orgány nemôžu na vnútroštátnej úrovni primerane vyriešiť samostatným konaním.

Hoci vnútroštátne iniciatívy prinášajú spotrebiteľom a domácim trhom určité výhody, ak chýba opatrenie na úrovni EÚ, mohli by viesť k fragmentácii jednotného trhu, ktorá by vyvolala právnu neistotu a spôsobila zvýšenie nákladov na dodržiavanie predpisov.

Smernicou 2005/29/ES sa zabezpečuje úplná harmonizácia vnútroštátnych pravidiel týkajúcich sa nekalých obchodných praktík poškodzujúcich hospodárske záujmy spotrebiteľov. V smernici 2011/83/EÚ sa v zásade uvádza plná harmonizácia pravidiel týkajúcich sa požiadaviek na predzmluvné informácie.

Všetky nové vnútroštátne právne predpisy v rozsahu pôsobnosti týchto smerníc by boli v rozpore s plne harmonizovaným právnym rámcom. Tento návrh pomáha zmierniť ťažkosti, ktorým vnútroštátne orgány čelia pri presadzovaní existujúcich pravidiel založených na zásadách uvedených v smernici 2005/29/ES, v takých zložitých oblastiach, ako sú klamlivé tvrdenia týkajúce sa životného prostredia, praktiky predčasného zastarávania a netransparentné značky udržateľnosti a nástroje na informovanie o udržateľnosti. Podrobnejším stanovením toho, kedy a ako by tieto praktiky spĺňali podmienky nekalých praktík, by sa zvýšila účinnosť ochrany spotrebiteľa v rámci EÚ.

Týmto návrhom sa mení aj smernica 2011/83/EÚ, a to tak, že sa v ňom od obchodníkov vyžaduje, aby pred uzavretím zmluvy poskytli informácie o životnosti a opraviteľnosti výrobkov, aby mohli spotrebiteľia prijímať kvalifikovanejšie rozhodnutia o kúpe. Zabezpečí sa tým, že spotrebiteľia budú môcť nakupovať výrobky na jednotnom trhu na základe týchto informácií.

• **Proporcionalita**

Opatrenia v návrhu sú primerané cieľom umožnenia kvalifikovaných rozhodnutí spotrebiteľov o kúpe, podpory udržateľnej spotreby, eliminácie nekalých obchodných praktík obchodníkov, ktoré poškodzujú udržateľné hospodárstvo a odrádzajú spotrebiteľov od rozhodnutí predstavujúcich udržateľnú spotrebu, a zabezpečenia lepšieho a konzistentnejšieho uplatňovania pravidiel EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa.

Požiadavka poskytovať informácie o existencii obchodnej záruky výrobcu týkajúcej sa životnosti tovaru v dĺžke trvania viac ako dva roky sa uplatňuje len vtedy, ak výrobca túto informáciu poskytne obchodníkovi. Okrem toho v prípade tovaru využívajúceho energiu by spotrebiteľia mali byť informovaní aj o skutočnosti, že výrobca tieto informácie neposkytol. Obchodníci podliehajú tejto požiadavke len v súvislosti s tovarom využívajúcim energiu, pre ktorý možno spoľahlivo odhadnúť trvanlivosť a o ktorom majú spotrebiteľia väčšinou záujem získať tieto informácie.

V prípade tovaru obsahujúceho digitálne prvky sa poskytnutie *informácií o dostupných softvérových aktualizáciách* vyžaduje iba vtedy, ak sa aktualizácie dodávajú na dlhšie obdobie, ako je uvedené v obchodnej záruke výrobcu týkajúcej sa životnosti, a ak takéto informácie poskytne obchodníkovi výrobca. Ďalej by sa mali tieto informácie poskytovať iba v prípade jediného dodania predmetných digitálnych prvkov.

V prípade digitálnych služieb a digitálneho obsahu sa poskytnutie *informácií o dostupných softvérových aktualizáciách* vyžaduje iba vtedy, ak takéto informácie poskytne obchodníkovi poskytovateľ, a to v prípade, že poskytovateľ sa líši od obchodníka. Ďalej by sa mali tieto informácie poskytovať iba v prípade jediného dodania predmetnej digitálnej služby alebo digitálneho obsahu.

Poskytnutie *informácií o opraviteľnosti výrobkov prostredníctvom bodového hodnotenia opraviteľnosti alebo iných príslušných informácií o opravách* sa vyžaduje na mieste predaja iba vtedy, ak je už bodové hodnotenie opraviteľnosti pre uvedený výrobok podľa práva EÚ zavedené, prípadne vždy vtedy, ak výrobca poskytne ďalšie príslušné informácie o opravách. Obchodníci nie sú povinní informovať spotrebiteľov na mieste predaja, ak nie sú žiadne takéto informácie k dispozícii.

Zákaz všeobecných tvrdení týkajúcich sa životného prostredia používaných pri predaji spotrebiteľom by mal pre spotrebiteľov predstavovať značné prínosy a zároveň odbremeniť obchodníkov. Obchodníci môžu používať všeobecné tvrdenia týkajúce sa životného prostredia v prípadoch, ak možno vynikajúce environmentálne vlastnosti výrobkov alebo obchodníkov preukázať v súlade s nariadením (ES) č. 66/2010 (environmentálna značka EÚ), na základe oficiálne uznávaných schém environmentálneho označovania v členských štátoch v súlade s článkom 11 nariadenia (ES) č. 66/2010 alebo v súlade s inými platnými právnymi predpismi Únie.

Zákaz použitia tvrdenia týkajúceho sa životného prostredia na celý výrobok, ak sa v skutočnosti týka iba určitého aspektu výrobku, by mal takisto predstavovať pre spotrebiteľov značné prínosy a zároveň by mal priniesť objasnenie pravidiel pre obchodníkov, čím sa medzi nimi zabezpečia rovnaké podmienky. Obchodníkom sa umožní naďalej používať tvrdenia týkajúce sa životného prostredia o určitom aspekte výrobku, ak sa spotrebiteľovi jasne vysvetlí, že dané tvrdenie sa týka určitého aspektu, a nie celého výrobku.

Zákaz praktík predčasného zastarávania výrobkov je zameraný na konkrétne a dobre vymedzené existujúce praktiky a jeho cieľom je zabezpečiť právnu istotu obchodníkom a uľahčiť presadzovanie právnych predpisov, keďže orgány presadzovania práva nebudú musieť dokazovať, že výrobok bol navrhnutý na predčasné zastaranie so zámerom podnietiť nákup nového modelu.

- **Výber nástroja**

Keďže sa týmto návrhom menia dve existujúce smernice, najvhodnejším nástrojom je smernica.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia ex post/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

V roku 2017 sa uskutočnila kontrola vhodnosti spotrebiteľského a obchodného práva EÚ a hodnotenie smernice o právach spotrebiteľov. Vyplývala z nich predovšetkým potreba

zlepšenia informovanosti o pravidlách a príležitostiach pre spotrebiteľov na požadovanie nápravy, ako aj ich presadzovania a čo najlepšieho využitia existujúcich právnych predpisov, a poukázalo sa v nich na obmedzený rozsah potrebných zmien, ktoré je potrebné vykonať v dôsledku digitalizácie.

Vzhľadom na zameranie na presadzovanie právnych predpisov a digitalizáciu sa nevyvodili žiadne osobitné závery, ktoré by sa týkali toho, ako spotrebiteľské právo EÚ prispieva k udržateľnej spotrebe, čo je otázka, ktorá začala politicky dominovať o niekoľko rokov nato v súvislosti s oznámením Európskej zelenej dohody. Vždy, keď je to možné a relevantné, však tento nástroj čerpá zo zistení a záverov vyplývajúcich z kontroly a hodnotenia z roku 2017¹⁶.

• Konzultácie so zainteresovanými stranami

Pri príprave tohto návrhu Komisia konzultovala so zainteresovanými stranami prostredníctvom:

- mechanizmu spätnej väzby k úvodnému posúdeniu vplyvu,
- verejnej konzultácie online,
- cielených konzultácií s kľúčovými zainteresovanými stranami pozostávajúcich z približne 150 hĺbkových rozhovorov s hlavnými skupinami, ktorých sa iniciatíva týka: vnútroštátnymi orgánmi, vnútroštátnymi záujmovými združeniami a záujmovými združeniami z EÚ, ako aj vnútroštátnymi spotrebiteľskými organizáciami a spotrebiteľskými organizáciami z EÚ,
- telefonického opytovania s pomocou počítača uskutočneného na viac ako 100 spoločnostiach,
- online spotrebiteľských prieskumov na takmer 12 000 spotrebiteľoch vo všetkých krajinách EÚ,
- štyroch odborných seminárov s rôznymi zainteresovanými stranami.

Otvorená verejná konzultácia online

Z tejto otvorenej verejnej konzultácie vyplynulo, že overovanie spoľahlivosti tvrdení týkajúcich sa životného prostredia používaných vo vzťahu k výrobkom predstavovalo najväčšiu prekážku zlepšenia účasti spotrebiteľov na zelenej transformácii a zmeny ich spotrebiteľského správania na udržateľnejšie. Častejšie to za prekážku považovali spotrebiteľské organizácie ako záujmové združenia.

Väčšina respondentov mala za posledné tri roky skúsenosť s neočakávanou poruchou výrobku. Za najproblematickejšie boli označené produkty IKT, po ktorých nasledovali malé domáce spotrebiče, odevy a obuv.

„Informácie o opraviteľnosti výrobku“ sa považovali za možnosť, ktorá s najväčšou pravdepodobnosťou umožňuje spotrebiteľom vyberať si udržateľnejšie výrobky a zúčastňovať sa na obehovom hospodárstve. Do veľkej miery ju uprednostňovali subjekty verejného

¹⁶ Výsledky kontroly vhodnosti spotrebiteľského a obchodného práva a hodnotenia smernice o právach spotrebiteľov <https://ec.europa.eu/newsroom/just/items/59332>.

sektora a občania, nie však spoločnosti/záujmové združenia, ktoré uprednostňovali poskytovanie „informácií o environmentálnej a klimatickej stope počas životného cyklu výrobku“. Táto možnosť bola celkovo vyhodnotená ako druhá najlepšia.

Za najlepšiu možnosť, ako posilniť postavenie spotrebiteľov na ceste k zelenej transformácii, sa považovalo poskytovanie lepších informácií o životnosti výrobkov. Do veľkej miery ju uprednostňovali spotrebiteľské organizácie a občania, nie však spoločnosti/záujmové organizácie či združenia, ktoré uprednostňovali „zlepšovanie informovanosti o úlohe spotrebiteľov v obehovom hospodárstve a zelenej transformácii“.

Cielená konzultácia

V tejto konzultácii uskutočnenej s cieľom rozšíriť spätnú väzbu získanú v rámci otvorenej verejnej konzultácie online súhlasili takmer všetky zainteresované strany (okrem tých, ktoré zastupujú subjekty odvetvia) s názorom, že spotrebiteľom sa neposkytujú informácie alebo spotrebiteľia nemajú dostatočný prístup k informáciám o i) vplyve výrobkov na životné prostredie; ii) životnosti tovaru; iii) vlastnostiach výrobku, ktoré môžu viesť k ich predčasnej poruche; ani o iv) dostupnosti služieb opravy, náhradných dieloch a softvérových aktualizáciách/inováciách.

Väčšina spotrebiteľských organizácií sa domnievala, že spotrebiteľia sú vystavení „zelenému vymývaniu mozgov“ a že sa v určitej miere vyskytuje „predčasné zastarávanie“. Zástupcovia subjektov odvetvia skôr nesúhlasili. Väčšina skupín zainteresovaných strán považovala za problém aj rozšírenie používania značiek udržateľnosti.

Prieskum prostredníctvom telefonického opytovania s pomocou počítača

Výrobcovia a maloobchodníci boli požiadaní, aby uviedli rozsah vplyvu a nákladov na zavedenie rôznych právnych požiadaviek v ich organizácii. Na jednotlivé požiadavky reagovali takto:

- „Poskytovanie informácií o aspektoch dizajnu výrobku, ktoré môžu spôsobovať jeho predčasnú poruchu“, by malo najväčší vplyv a bolo by najnákladnejšie.
- „Lepšia ochrana spotrebiteľov pred plánovanými (zámernými) praktikami zastarávania“ by mala najmenší vplyv.
- „Povinnosť poskytovať informácie o dĺžke trvania obchodnej záruky v prípade všetkých výrobkov“ a „povinnosť výslovne informovať spotrebiteľa, že sa na daný výrobok neposkytuje žiadna obchodná záruka životnosti“ by boli najmenej nákladné.

Spotrebiteľský prieskum online

Z prieskumu vyplynulo, že spotrebiteľia sú podľa všetkého otvorení účasti na zelenej transformácii. Väčšina respondentov nebola ochotná platiť za informácie (napr. prostredníctvom aplikácie) o životnosti a opraviteľnosti „tovaru dlhodobej spotreby“. Približne polovica respondentov uviedla, že je ochotná priplatiť si k pôvodnej cene za výrobok, ktorý vydrží dlhšie bez opravy, a podobné množstvo respondentov uviedlo, že je ochotných si priplatiť za totožný výrobok, ktorý vydrží dlhšie po vykonaní menších/primeraných opráv. Ešte väčšia časť respondentov uviedla, že je ochotná priplatiť si za totožný výrobok, na ktorý sa vzťahuje obchodná záruka, ktorá by pokrývala náklady na opravy. Za hlavnú prekážku, ktorá bráni spotrebiteľom osvojiť si udržateľnejšie správanie, sa považovala „vnímaná vyššia cena za výrobky šetrné k životnému prostrediu“ a za možnosti,

ktorými sa najúčinnnejšie motivujú spotrebitelia k výberu environmentálne udržateľnejších výrobkov, sa považovali „poskytovanie lepších informácií o životnosti výrobkov“ a „poskytovanie lepších spotrebiteľských informácií o environmentálnej a klimatickej stope počas životného cyklu výrobkov“.

Odborné semináre

1. seminár

Získanie názorov na **rozsah problémov a príklady účinných opatrení**. Potvrdilo sa množstvo zistení z iných oblastí konzultácií. Dospelo sa k všeobecnej zhode na tom, že dochádza k zelenému vymývaniu mozgov a že informácie o životnosti výrobkov môže byť náročné získať. Vyjadrili sa pochybnosti, či sa výrobky zámerne nenavrhujú tak, aby sa predčasne kazili.

2. seminár

Získanie názorov **priemyselných združení** o tom, ako možno digitálne prostriedky použiť na poskytovanie informácií o výrobkoch. Upozornilo sa na niektoré príležitosti, ktoré predstavujú digitálne nástroje (napr. kódy QR, elektronické označovanie) v oblasti poskytovania povinných informácií o výrobkoch a zjednodušenia značiek výrobkov.

Takisto sa upozornilo na niektoré výzvy, najmä v prípade MSP, ktoré môžu potrebovať finančnú podporu na zavedenie týchto nástrojov, a zraniteľných spotrebiteľov, ktorí k nim nemajú prístup alebo ich nemôžu používať.

3. seminár

Získanie spätnej väzby k potenciálnym **možnostiam riešenia rôznych problémov**. Účastníci seminára opätovne zdôraznili množstvo bodov, ktorým sa venovali predchádzajúce konzultačné činnosti, a potvrdili podporu niektorým skúmaným možnostiam politiky.

4. seminár

Získanie názorov **orgánov zodpovedných za presadzovanie právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa** (orgány CPC) na výzvy v oblasti presadzovania práva. Účastníci poukázali na to, aké zložité je preukázať zámer plánovaného zastarávania.

Subjekty verejného sektora uviedli, že im chýbajú technické odborné znalosti na to, aby boli schopné presadzovať tvrdenia týkajúce sa životného prostredia, a neboli jednotné v otázke účinnosti presadzovania súčasných pravidiel uvedených v smernici o nekalých obchodných praktikách.

• Posúdenie vplyvu

Tento návrh vychádza z posúdenia vplyvu¹⁷. Výbor Komisie pre kontrolu regulácie najprv 5. februára 2021 vydal zamietavé stanovisko (s komplexnými pripomienkami).

¹⁷ SWD(2022) 82 final.

Po dôkladnej revízii pôvodného návrhu vydal 17. septembra 2021 kladné stanovisko s ďalšími pripomienkami¹⁸. V prílohe I k posúdeniu vplyvu sa vysvetľuje, ako sa pristupovalo k pripomienkam výboru pre kontrolu regulácie.

Z posúdenia vplyvu vyplynuli dva problémy, ktoré boli rozdelené na viacero podproblémov. Ide o tieto dva problémy:

1. Spotrebiteľom chýbajú spoľahlivé informácie na mieste predaja, na základe ktorých by sa mohli rozhodnúť pre environmentálne udržateľnú spotrebu.
2. Spotrebiteľia sú v otázke udržateľnosti výrobkov vystavení klamlivým obchodným praktikám.

Prvý problém sa ďalej rozdeľuje na tieto podproblémy:

- 1.1. nedostatok spoľahlivých informácií o environmentálnych vlastnostiach výrobkov;
- 1.2. nedostatok spoľahlivých informácií o životnosti tovaru;
- 1.3. nedostatok spoľahlivých informácií o opraviteľnosti výrobkov.

Druhý problém sa ďalej rozdeľuje na tieto podproblémy:

- 2.1. spotrebiteľom sa predávajú výrobky, ktoré nevydržia tak dlho, ako by mohli alebo ako spotrebiteľia očakávajú („predčasné zastarávanie“);
- 2.2. spotrebiteľia sú vystavení nejasným alebo nedostatočne podloženým tvrdeniam spoločností týkajúcim sa životného prostredia („zelené vymývanie mozgov“);
- 2.3. spotrebiteľia sú vystavení značkám udržateľnosti a digitálnym informačným nástrojom, ktoré nie sú vždy transparentné alebo dôveryhodné.

V prípade každého jednotlivého podproblému sa zvažovalo viacero možností politiky. Na základe analýzy s viacerými kritériami doplnenej o (čiastočnú) analýzu nákladov a prínosov a kvalitatívneho posúdenia primeranosti jednotlivých zvažovaných možností bola navrhnutá kombinácia piatich uprednostňovaných možností politiky na riešenie týchto problémov:

1. poskytovanie informácií o existencii alebo nedostatok informácií o existencii obchodnej záruky výrobcu týkajúcej sa životnosti a obdobia, počas ktorého sa poskytujú bezplatné softvérové aktualizácie (na riešenie podproblému 1.2);
2. poskytovanie bodového hodnotenia opraviteľnosti alebo iných príslušných informácií o opravách, ak je to možné alebo ak sú informácie dostupné (na riešenie podproblému 1.3);
3. zákaz určitých zistených praktík predčasného zastarávania (na riešenie podproblému 2.1);
4. zákaz nepodložených všeobecných alebo nejasných tvrdení týkajúcich sa životného prostredia a stanovenie kritérií na posudzovanie správnosti tvrdení týkajúcich sa životného prostredia s cieľom zabezpečiť ich transparentnosť a dôveryhodnosť pre spotrebiteľov (na riešenie podproblému 2.2);

¹⁸ SEC(2022) 165.

5. stanovenie kritérií na posudzovanie správnosti značiek udržateľnosti a digitálnych informačných nástrojov s cieľom zabezpečiť ich transparentnosť a dôveryhodnosť pre spotrebiteľov (na riešenie podproblému 2.3).

Podproblém 1.1 (nedostatok spoľahlivých informácií o environmentálnych vlastnostiach výrobkov)

Zavedenie požiadaviek na povinné informovanie o environmentálnych vlastnostiach by bolo najlepšie uskutočniteľné prostredníctvom odvetvových právnych predpisov, keďže predmetné vlastnosti sa do veľkej miery líšia v závislosti od kategórie výrobkov. V rámci posúdenia vplyvu sa preto nenavrholo uprednostňovaná možnosť politiky na riešenie tohto podproblému.

Podproblém 1.2 (nedostatok spoľahlivých informácií o životnosti tovaru)

Uprednostňovanou možnosťou by sa zaistila lepšia informovanosť spotrebiteľov o životnosti tovaru, ktorý nakupujú, keďže obchodná záruka výrobcu týkajúca sa životnosti podáva výbornú predstavu o životnosti tovaru.

Ďalej by povinnosť obchodníkov informovať spotrebiteľa o dĺžke trvania záruky, prípadne o jej neexistencii, motivovala obchodníkov k hospodárskej súťaži v oblasti dĺžky trvania takýchto záruk, čím by sa nepriamo podporila výroba výrobkov s dlhšou životnosťou.

Ďalšou možnosťou zvažovanou na riešenie tohto podproblému bola povinnosť informovať spotrebiteľov o očakávanej životnosti tovaru. Nebola však vybratá, pretože sa nepovažovalo za uskutočniteľné štandardizovane vypočítat' očakávanú životnosť v prípade všetkých druhov dotknutých výrobkov.

Podproblém 1.3 (nedostatok spoľahlivých informácií o opraviteľnosti výrobkov)

Uprednostňovanou možnosťou politiky by sa zaistilo, aby spotrebiteľia na mieste predaja získali spoľahlivé informácie o opraviteľnosti tovaru v podobe bodového hodnotenia opraviteľnosti, ak pre danú konkrétnu kategóriu výrobkov existuje a je povinné podľa práva Únie.

Ak sa takéto bodové hodnotenie opraviteľnosti nepoužíva alebo nie je k dispozícii, touto možnosťou by sa zaistilo, aby sa spotrebiteľom poskytli iné príslušné informácie o oprave (ak sú k dispozícii), ako napríklad o dostupnosti náhradných dielov (vrátane postupu ich objednania) alebo príručiek opravy.

Podproblém 2.1 (výrobky, ktoré nevydržia tak dlho, ako by mali)

Uprednostňovanou možnosťou by sa zaistila lepšia ochrana spotrebiteľov pred tovarom alebo službami, ktoré sa predávajú bez zverejnenia informácie o tom, že boli navrhnuté tak, aby zastarali skôr, ako by spotrebiteľ mohol očakávať.

Označením konkrétnych praktík za „praktiky predčasného zastarávania“ sa uľahčí presadzovanie právnych predpisov orgánmi na ochranu spotrebiteľa.

Ďalšou zvažovanou možnosťou na riešenie tohto podproblému bolo získanie dôkazov o predčasných poruchách výrobkov, ktoré zistili oprávnené orgány. Táto možnosť však nebola vybratá, keďže sa usúdilo, že pre spotrebiteľov pravdepodobne nebude mať významné prínosy.

Podproblém 2.2 (nejasné alebo nepodložené tvrdenia týkajúce sa životného prostredia)

Uprednostňovanou možnosťou by sa zaistila ochrana spotrebiteľov pred zeleným vymývaním mozgov, keďže subjekty používajúce takéto tvrdenia by museli dodržiavať určitú normu. Takisto by sa ňou uľahčilo presadzovanie právnych predpisov orgánmi na ochranu spotrebiteľa.

Podproblém 2.3 (nejasné/nepodložené značky udržateľnosti/digitálne informačné nástroje)

Uprednostňovanou možnosťou by sa zaistila ochrana spotrebiteľov pred klamlivým používaním takýchto značiek a nástrojov.

Ďalšou zvažovanou možnosťou na riešenie tohto podproblému bolo predbežné schválenie značiek udržateľnosti a digitálnych informačných nástrojov orgánom EÚ. Táto možnosť však nebola vybratá, pretože by predstavovala neprimeranú záťaž pre obchodníkov.

Očakáva sa, že kombináciou uprednostňovaných možností politiky sa zlepšia podmienky spotrebiteľov aspoň o **12,5 – 19,4 miliardy EUR** za 15-ročné obdobie (v priemere približne o **1 miliardu EUR** ročne). Táto kombinácia bude prínosná aj pre životné prostredie, keďže za 15-ročné obdobie by sa podľa čiastočného odhadu celkovo ušetril **ekvivalent CO₂ v objeme 5 – 7 Mt/ekvivalent CO₂**. Zároveň sa budú musieť prispôsobiť podniky, čo by malo podľa odhadov **stáť 9,1 – 10,4 miliardy EUR**. Predstavuje to priemerné jednorazové náklady **na spoločnosť** od **556 do 568 EUR** a ročné opakované náklady od **64 do 79 EUR** počas celého príslušného obdobia. Na druhej strane to bude mať pre podniky aj veľmi významné prínosy spočívajúce v rovnakých podmienkach, keďže podniky, ktoré v súčasnosti spotrebiteľov uvádzajú do omylu, budú musieť svoje praktiky zosúladiť s praktikami, ktoré sú naozaj udržateľné. **Presadzovanie** uprednostňovaných možností v oblasti verejnej správy by malo podľa odhadov **stáť v jednom členskom štáte priemerne 440 000 – 500 000 EUR ročne**.

V záujme zabezpečenia úplnej súdržnosti s ostatnými pripravovanými iniciatívami Komisie sa rozhodlo, že niektoré prvky uprednostňovaných možností politiky, ktoré boli vybraté na základe posúdenia vplyvu na riešenie podproblému 2.2 (nejasné alebo nepodložené tvrdenia týkajúce sa životného prostredia) a podproblému 2.3 (nejasné/nepodložené značky udržateľnosti/digitálne informačné nástroje), sa nebudú vykonávať prostredníctvom tejto iniciatívy, ale prostredníctvom iných iniciatív.

• Regulačná vhodnosť a zjednodušenie

Zo správy o kontrole vhodnosti zverejnenej v roku 2017 vyplynulo, že všeobecné právne predpisy EÚ o ochrane spotrebiteľa nie sú osobitne zaťažujúce v absolútnom vyjadrení ani v porovnaní s inými oblastami regulácie EÚ¹⁹. Vzhľadom na prínosy právnych predpisov EÚ k ochrane spotrebiteľov a zjednodušovaniu jednotného trhu teda z týchto hodnotení vyplynulo iba obmedzené zmiernenie zaťaženia.

Vzhľadom na zameranie na presadzovanie právnych predpisov a digitalizáciu sa nevyvodili žiadne osobitné závery týkajúce sa toho, ako spotrebiteľské právo EÚ prispieva k udržateľnej spotrebe. Vždy, keď je to možné a relevantné, však tejto nástroj čerpá zo zistení a záverov vyplývajúcich z uvedenej kontroly a hodnotenia.

¹⁹ Ďalšie informácie sa nachádzajú v kapitole 6.2.4 správy o kontrole vhodnosti, <https://ec.europa.eu/newsroom/just/items/59332>.

- **Základné práva**

Tento návrh je v súlade s článkom 38 Charty základných práv, podľa ktorého musí EÚ zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa. To sa dosiahne vďaka týmto prvkom:

- a) zlepšeniu spoľahlivosti informácií o životnosti a opraviteľnosti poskytovaných na mieste predaja a
- b) riešeniu klamlivých obchodných praktík súvisiacich so zeleným vymývaním mozgov, s používaním nespoľahlivých a netransparentných značiek udržateľnosti a nástrojov na informovanie o udržateľnosti a predčasným zastarávaním.

Objasnenie toho, čo predstavuje nekalé obchodné praktiky v oblasti používania tvrdení týkajúcich sa životného prostredia, používania značiek udržateľnosti a nástrojov na informovanie o udržateľnosti a v oblasti predčasného zastarávania, prispeje k vykonávaniu článku 16 charty, v ktorom sa zaručuje sloboda podnikania v súlade s právom Únie a vnútroštátnymi právnymi predpismi a praxou.

A napokon sa v návrhu posilnením postavenia spotrebiteľov pri prijímaní environmentálne udržateľnejších rozhodnutí o kúpe dodržiava právo na vysokú úroveň ochrany životného prostredia a zlepšovanie kvality životného prostredia stanovené v článku 37 charty.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Tento návrh nemá žiadny vplyv na rozpočet EÚ.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o uplatňovaní tejto smernice najneskôr päť rokov po jej prijatí. V tejto správe sa bude posudzovať uplatňovanie smernice.

- **Vysvetľujúce dokumenty (v prípade smerníc)**

Keďže návrhom sa zavádzajú konkrétne zmeny dvoch existujúcich smerníc, členské štáty by mali byť poskytnúť Komisii znenie konkrétnych zmien vnútroštátnych pravidiel, alebo, pri neexistencii uvedených zmien, vysvetliť, ktorým konkrétnym ustanovením vnútroštátneho práva sa už vykonávajú zmeny uvedené v návrhu.

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

Článok 1 – Zmeny smernice 2005/29/ES

V článku 1 návrhu sa mení smernica 2005/29/ES tak, že sa aktualizuje zoznam vlastností výrobku, v prípade ktorých obchodník nesmie uvádzať spotrebiteľa do omylu, inak sa to môže považovať za klamlivú činnosť. Do zoznamu činností, ktoré sa považujú za klamlivé, ak spôsobia alebo pravdepodobne spôsobia, že priemerný spotrebiteľ prijme rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neprijal, sa pridávajú aj dve nové obchodné praktiky. Do zoznamu informácií, ktoré sa majú považovať za podstatné v prípade konkrétnych obchodných praktík a o ktorých sa musí informovať, inak sa predmetná obchodná praktika môže považovať za klamlivú, sa pridáva jedna nová položka. Ďalej sa zoznam obchodných praktík, ktoré sa považujú za nekalé za všetkých okolností, rozširuje o praktiky spojené s predčasným zastarávaním výrobkov a zeleným vymývaním mozgov.

Zoznam vlastností výrobkov z článku 6 ods. 1 smernice 2005/29/ES, o ktorých by obchodník nemal uvádzať spotrebiteľa do omylu, sa mení pridaním vlastností „environmentálny alebo sociálny vplyv“, „životnosť“ a „opraviteľnosť“. Pokiaľ ide o obchodné praktiky, ktoré sa považujú za klamlivé činnosti, ak spôsobia alebo pravdepodobne spôsobia, že priemerný spotrebiteľ prijme rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neprijal, do článku 6 ods. 2 smernice 2005/29/ES sa pridávajú **ďalšie dve praktiky**:

- uvádzanie tvrdenia týkajúceho sa životného prostredia vo vzťahu k budúcim environmentálnym vlastnostiam bez jasných, objektívnych a overiteľných záväzkov a cieľov a nezávislého systému monitorovania,
- propagácia takých prínosov pre spotrebiteľov, ktoré sa na príslušnom trhu považujú za bežnú prax.

V článku 7 smernice 2005/29/ES sa zoznam informácií, ktoré sa majú považovať za podstatné v prípade konkrétnych obchodných praktík a o ktorých sa musí informovať, inak sa predmetná obchodná praktika môže považovať za klamlivú, rozširuje o túto položku:

- ak obchodník poskytuje službu, v rámci ktorej sa porovnávajú výrobky, a to aj prostredníctvom nástroja na informovanie o udržateľnosti, informácie o metóde

porovnávania, výrobkoch, ktoré sú predmetom porovnávania, a o dodávateľoch týchto výrobkov, ako aj o opatreniach na zabezpečovanie aktualizácie informácií sa považujú za podstatné.

Ďalších desať obchodných praktík pridaných do prílohy I k smernici 2005/29/ES, ktoré sa považujú za nekalé za každých okolností:

- Zobrazenie značky udržateľnosti, ktorá nie je založená na certifikačnom systéme alebo ktorú nezaviedli verejné orgány.
- Uvedenie všeobecného environmentálneho tvrdenia, pri ktorom obchodník nie je schopný preukázať, že v súvislosti s týmto tvrdením boli uznané vynikajúce environmentálne vlastnosti.
- používanie tvrdenia týkajúceho sa životného prostredia na celý výrobok, ak sa v skutočnosti týka iba určitého aspektu výrobku,
- prezentovanie požiadaviek uložených v právnych predpisoch na všetky výrobky v príslušnej kategórii výrobkov na trhu Únie ako charakteristických vlastností ponuky obchodníka,
- Neinformovanie spotrebiteľa o tom, že aktualizácia softvéru bude mať negatívny vplyv na používanie tovaru s digitálnymi prvkami alebo určitou funkciou tohto tovaru, a to aj vtedy, ak aktualizácia softvéru zlepší fungovanie iných funkcií.
- neinformovanie spotrebiteľa o existencii vlastnosti tovaru, ktorou sa má zabezpečiť skrátenie jeho životnosti,
- Tvrdenie, že tovar má určitú trvanlivosť z hľadiska času alebo intenzity používania, ak to tak nie je.
- Prezentovanie produktov ako produktov, ktoré možno opraviť, ak to tak nie je, alebo neinformovanie spotrebiteľa o tom, že tovar neumožňuje opravu v súlade s právnymi požiadavkami.
- Donútenie spotrebiteľa, aby nahradil spotrebné časti tovaru skôr, ako je nevyhnutné z technických dôvodov.
- neinformovanie o tom, že tovar je navrhnutý tak, aby sa pri použití spotrebného materiálu, náhradných dielov alebo príslušenstva, ktoré nedodáva pôvodný výrobca, obmedzila jeho funkčnosť.

Článok 2 – Zmeny smernice 2011/83/EÚ

V článku 2 návrhu sa mení smernica 2011/83/EÚ, pokiaľ ide o predzmluvné informácie, ktoré sa majú poskytnúť spotrebiteľom pri uzatváraní zmlúv na diaľku alebo mimo prevádzkových priestorov, ako aj zmlúv iných ako zmlúv uzavretých na diaľku alebo mimo prevádzkových priestorov, a to najmä pokiaľ ide o informácie o životnosti a opraviteľnosti tovaru.

Takisto sa v ňom mení smernica, pokiaľ ide o informácie, ktoré sa majú v prípade zmlúv na diaľku uzatváraných elektronickými prostriedkami poskytnúť spotrebiteľom bezprostredne predtým, ako podajú svoju objednávku.

Pokiaľ ide o predzmluvné informácie, ktoré sa majú poskytnúť spotrebiteľom pri uzatváraní zmlúv iných ako zmlúv uzatváraných na diaľku alebo mimo prevádzkových priestorov, do zoznamu v článku 5 ods. 1 smernice 2011/83/EÚ sa pridáva ďalších šesť položiek

pozostávajúcich z informácií, ktoré sa majú spotrebiteľovi poskytnúť jasným a zrozumiteľným spôsobom.

Týchto **d'alších šesť položiek** pozostáva z:

- informácií o existencii a dĺžke trvania obchodnej záruky výrobcu týkajúcej sa životnosti všetkých druhov tovaru, ak tieto informácie výrobca poskytuje,
- informácie o tom, že výrobca neposkytol žiadne informácie o existencii záruky trvanlivosti výrobkov využívajúcich energiu;
- informácií o existencii a dĺžke trvania obdobia, počas ktorého sa výrobca zaväzuje poskytovať softvérové aktualizácie na tovar obsahujúci digitálne prvky,
- informácií o existencii a dĺžke trvania obdobia, počas ktorého sa poskytovateľ zaväzuje poskytovať softvérové aktualizácie na digitálny obsah a digitálne služby,
- bodového hodnotenia opraviteľnosti tovaru platného podľa práva Únie,
- ďalších informácií o opravách, ak nie je na úrovni Únie k dispozícii žiadne bodové hodnotenie opraviteľnosti, ako napríklad informácií o dostupnosti náhradných dielov a príručky opravy.

Pokiaľ ide o predzmluvné informácie, ktoré sa majú poskytnúť spotrebiteľom pri uzatváraní zmlúv na diaľku alebo mimo prevádzkových priestorov, do zoznamu v článku 6 ods. 1 smernice 2011/83/EÚ (informácie, ktoré sa majú spotrebiteľovi poskytnúť jasným a zrozumiteľným spôsobom) sa pridáva tých istých šesť položiek.

Pokiaľ ide o informácie, ktoré sa majú spotrebiteľom poskytnúť bezprostredne predtým, ako podajú svoju objednávku, sa v prípade zmlúv na diaľku uzatváraných elektronickými prostriedkami pridávajú do zoznamu takýchto informácií, ktoré sa majú poskytnúť podľa článku 8 ods. 2 smernice 2011/83/EÚ, informácie o existencii a dĺžke trvania (alebo že žiadne také informácie neboli poskytnuté v prípade tovaru využívajúceho energiu) obchodnej záruky výrobcu týkajúcej sa životnosti.

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorou sa menia smernice 2005/29/ES a 2011/83/EÚ, pokiaľ ide o posilnenie postavenia spotrebiteľov v rámci zelenej transformácie prostredníctvom lepšej ochrany pred nekalými praktikami a lepšieho informovania

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 114,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru²⁰,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) V záujme riešenia nekalých obchodných praktík, ktoré spotrebiteľom bránia prijímať rozhodnutia predstavujúce udržateľnú spotrebu, akými sú praktiky spojené s predčasným zastarávaním tovaru, klamlivými tvrdeniami týkajúcimi sa životného prostredia („zelené vymývanie mozgov“), netransparentnými a nedôveryhodnými značkami udržateľnosti alebo nástrojmi na informovanie o udržateľnosti, by mali byť do spotrebiteľského práva Únie zavedené osobitné pravidlá. Tým by sa príslušným vnútroštátnym orgánom umožnilo účinné riešenie uvedených praktík. Keď sa zabezpečí správnosť tvrdení týkajúcich sa životného prostredia, spotrebiteľia si budú môcť vybrať výrobky, ktoré sú naozaj lepšie pre životné prostredie ako konkurenčné výrobky. Tým sa podporí hospodárska súťaž v oblasti environmentálne udržateľnejších výrobkov, čo bude viesť k zmierneniu negatívnych vplyvov na životné prostredie.
- (2) Uvedené nové pravidlá by sa mali zaviesť zmenou článkov 6 a 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES²¹ o obchodných praktikách, ktoré sa majú na základe individuálneho posúdenia považovať za klamlivé, a preto majú byť zakázané, a zmenou prílohy I k smernici 2005/29/ES spočívajúcej v pridaní konkrétnych nekalých praktík, ktoré sa za každých okolností považujú za klamlivé, a preto by mali byť zakázané.

²⁰ Ú. v. EÚ C , , s. .

²¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES z 11. mája 2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 84/450/EHS, smernice Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 („smernica o nekalých obchodných praktikách“) (Ú. v. EÚ L 149, 11.6.2005, s. 22).

- (3) V záujme odradenia obchodníkov od uvádzania spotrebiteľov do omylu, pokiaľ ide o environmentálny alebo sociálny vplyv, životnosť či opraviteľnosť ich výrobkov, a to aj prostredníctvom celkovej prezentácie výrobkov, by sa mal zmeniť článok 6 ods. 1 smernice 2005/29/ES tak, že sa do zoznamu hlavných vlastností výrobku, pri ktorých možno praktiky obchodníka považovať za klamlivé, pridajú na základe individuálneho posúdenia informácie o environmentálnom alebo sociálnom vplyve, životnosti a opraviteľnosti výrobku. Spotrebiteľia by nemali byť zavádzaní ani informáciami poskytovanými obchodníkmi o sociálnej udržateľnosti výrobkov, ako sú pracovné podmienky, charitatívne príspevky alebo dobré životné podmienky zvierat.
- (4) Tvrdenia týkajúce sa životného prostredia, najmä v súvislosti s klímou, sa čoraz častejšie vzťahujú na budúce správanie spočívajúce v prechode na uhlíkovú alebo klimatickú neutralitu či v podobnom ciele, ktorý sa má dosiahnuť do určitého dátumu. Takýmito tvrdeniami vyvolávajú obchodníci dojem, že spotrebiteľia zakúpením ich výrobkov prispievajú k nízkouhlíkovému hospodárstvu. V záujme zabezpečenia správnosti a dôveryhodnosti takýchto tvrdení by sa mal článok 6 ods. 2 smernice 2005/29/ES zmeniť tak, aby sa takéto tvrdenia na základe individuálneho posúdenia zakázali, ak nie sú podporené jasnými, objektívnymi a overiteľnými záväzkami a cieľmi, ktoré prijal obchodník. Takéto tvrdenia by mali byť podporené aj nezávislým systémom monitorovania na monitorovanie pokroku obchodníka pri plnení záväzkov a cieľov.
- (5) Ďalšou potenciálne klamlivou obchodnou praktikou, ktorá by sa mala pridať k osobitným praktikám, na ktoré sa zameriava článok 6 ods. 2 smernice 2005/29/ES, je propagácia takých prínosov pre spotrebiteľov, ktoré sa na príslušnom trhu považujú za bežnú prax. Ak je napríklad bežnou praxou na trhu s konkrétnym výrobkom absencia chemickej látky, jej propagácia ako charakteristickej vlastnosti výrobku by mohla predstavovať nekalú obchodnú praktikú.
- (6) Porovnávanie výrobkov na základe ich environmentálnych alebo sociálnych aspektov, a to aj prostredníctvom použitia nástrojov na informovanie o udržateľnosti, je čoraz bežnejšou marketingovou technikou. V záujme zabezpečenia toho, aby sa takýmito porovnaniami neuvádzali spotrebiteľia do omylu, by sa mal zmeniť článok 7 smernice 2005/29/ES, a to tak, aby sa v ňom vyžadovalo, že spotrebiteľovi sa musia poskytnúť informácie o metóde porovnávania, výrobkoch, ktoré sú predmetom porovnávania, a dodávateľoch týchto výrobkov, ako aj o opatreniach na zabezpečenie aktualizácie informácií. Tým by sa malo zabezpečiť, že spotrebiteľia budú pri využívaní takýchto služieb prijímať kvalifikovanejšie rozhodnutia o obchodných transakciách. Porovnanie by malo byť objektívne, čiže by sa mali porovnávať výrobky s rovnakou funkciou, porovnávanie by sa malo uskutočňovať na základe spoločnej metódy a spoločných predpokladov a porovnávať by sa mali podstatné a overiteľné vlastnosti porovnávaných výrobkov.
- (7) Vystavovanie značiek udržateľnosti, ktoré sa nezakladajú na certifikačnom systéme alebo nie sú zriadené subjektmi verejného sektora, by sa malo zakázať pridaním týchto praktík do zoznamu v prílohe I k smernici 2005/29/ES. Certifikačný systém by mal spĺňať minimálne požiadavky na transparentnosť a dôveryhodnosť. Označovanie udržateľnosti je naďalej možné bez systému certifikácie, ak takéto označenia stanovil verejný orgán, alebo v prípade ďalších foriem vyjadrenia a prezentácie potravín v súlade s článkom 35 nariadenia (EÚ) č. 1169/2011. Týmto pravidlom sa dopĺňa bod 4 prílohy I k smernici 2005/29/ES, ktorým sa zakazuje tvrdenie, že obchodník, obchodné praktiky obchodníka alebo výrobok boli schválené, potvrdené alebo povolené orgánom verejnej moci alebo súkromným subjektom, pričom tomu tak nie

je, alebo takéto tvrdenie bez toho, že by produkt splňal podmienky schválenia, potvrdenia alebo povolenia.

- (8) V prípadoch, keď je vystavenie značky udržateľnosti sprevádzané obchodnou komunikáciou, z ktorej vyplýva alebo ktorou sa vytvára dojem, že výrobok má pozitívny vplyv na životné prostredie alebo naň nemá žiadny vplyv, prípadne životné prostredie poškodzuje menej ako konkurenčné výrobky, by sa mala aj takáto značka udržateľnosti považovať za tvrdenie týkajúce sa životného prostredia.
- (9) Príloha I k smernici 2005/29/ES by sa mala takisto zmeniť tak, aby sa v nej zakazovalo používanie všeobecných tvrdení týkajúcich sa životného prostredia bez toho, aby bolo tvrdenie podložené uznanými vynikajúcimi environmentálnymi vlastnosťami. Príkladom takýchto všeobecných tvrdení týkajúcich sa životného prostredia sú napríklad vyhlásenia „šetrné k životnému prostrediu“, „environmentálne vhodné“, „eko“, „zelené“, „priateľské k prírode“, „ekologické“, „environmentálne správne“, „šetrné ku klíme“, „neškodí životnému prostrediu“, „nízkouhlíkové“, „uhlíkovo neutrálné“, „uhlíkovo pozitívne“, „klimaticky neutrálné“, „energeticky účinné“, „biologicky rozložiteľné“, „bio“ alebo podobné, ako aj všeobecnejšie vyhlásenia ako „vedomé“ alebo „zodpovedné“, z ktorých vyplýva alebo ktorými sa vytvára dojem vynikajúcich environmentálnych vlastností. Uvedené všeobecné tvrdenia týkajúce sa životného prostredia by sa mali zakázať vždy vtedy, keď nie sú preukázané vynikajúce environmentálne vlastnosti alebo sa jasne a dôrazne neuvádza špecifikácia tvrdenia v tom istom komunikačnom prostriedku, napríklad v tom istom reklamnom spote, na obale výrobku alebo v internetovom predajnom rozhraní. Tvrdenie o výrobku, že je „biologicky rozložiteľný“, by napríklad predstavovalo všeobecné tvrdenie, zatiaľ čo tvrdenie „obal je biologicky rozložiteľný domácim kompostovaním za jeden mesiac“ by predstavovalo špecifické tvrdenie, na ktoré sa tento zákaz nevzťahuje.
- (10) Vynikajúce environmentálne vlastnosti možno preukázať súladom s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 66/2010²² alebo oficiálne uznávanými systémami environmentálneho označovania v členských štátoch alebo súladom s najlepšimi environmentálnymi vlastnosťami v rámci konkrétneho environmentálneho aspektu podľa iných platných právnych predpisov Únie, napríklad triedy A v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1369²³. Predmetné vynikajúce environmentálne vlastnosti by mali zodpovedať tvrdeniu. Všeobecné tvrdenie „energeticky účinné“ by sa napríklad mohlo podložiť vynikajúcimi environmentálnymi vlastnosťami v súlade s nariadením (EÚ) 2017/1369. Na druhej strane všeobecné tvrdenie „biologicky rozložiteľné“ nemožno podložiť vynikajúcimi environmentálnymi vlastnosťami v súlade s nariadením (ES) č. 66/2010, keďže v konkrétnych kritériách environmentálnej značky EÚ vzťahujúcich sa na predmetný výrobok neexistujú žiadne požiadavky na biologickú rozložiteľnosť.
- (11) Ďalšou klamlivou obchodnou praktikou, ktorá by sa mala zakázať za každých okolností, a teda pridať do zoznamu v prílohe I k smernici 2005/29/ES, je používanie tvrdenia týkajúceho sa životného prostredia na celý výrobok, keď sa v skutočnosti týka iba jeho určitého aspektu. Išlo by o prípad, ak sa výrobok predáva ako „vyrobený

²² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 66/2010 z 25. novembra 2009 o environmentálnej značke EÚ (Text s významom pre EHP) (Ú. v. EÚ L 27, 30.1.2010, s. 1).

²³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1369 zo 4. júla 2017, ktorým sa stanovuje rámec pre energetické označovanie a zrušuje smernica 2010/30/EÚ (Ú. v. EÚ L 198, 28.7.2017).

z recyklovaného materiálu“, čo vytvára dojem, že celý výrobok je vyrobený z recyklovaného materiálu, pričom v skutočnosti je z neho vyrobený iba obal.

- (12) V akčnom pláne pre obehové hospodárstvo²⁴ sa stanovuje potreba určiť pravidlá pre tvrdenia týkajúce sa životného prostredia pomocou metód environmentálnej stopy výrobku a organizácie. Ďalšie požiadavky na tvrdenia týkajúce sa životného prostredia sa musia stanoviť v osobitných právnych predpisoch Únie. Tieto nové požiadavky budú prispievať k plneniu cieľa Európskej zelenej dohody²⁵ umožniť kupujúcim prijímať udržateľnejšie rozhodnutia a znižovať riziko zeleného vymývania mozgov prostredníctvom spoľahlivých, porovnateľných a overiteľných informácií.
- (13) Prezentovanie požiadaviek uložených v právnych predpisoch na všetky výrobky v príslušnej kategórii výrobkov na trhu Únie vrátane dovezených výrobkov ako charakteristických vlastností ponuky obchodníka by sa malo takisto za všetkých okolností zakázať a pridať do zoznamu v prílohe I k smernici 2005/29/ES. Tento zákaz by sa mohol vzťahovať napríklad na situáciu, v ktorej obchodník inzeruje, že daný výrobok neobsahuje konkrétnu chemickú látku, pričom uvedená látka je už zakázaná zákonom pre všetky výrobky v rámci danej kategórie výrobkov v Únii. Naopak, zákaz by sa nemal týkať obchodných praktík, ktorými sa podporuje súlad obchodníkov alebo výrobkov s právnymi požiadavkami, ktoré sa uplatňujú iba na niektoré výrobky, nie však na ostatné konkurenčné výrobky z tej istej kategórie na trhu Únie, akými sú výrobky s pôvodom mimo EÚ.
- (14) V záujme zlepšenia blaha spotrebiteľov by sa mali zmenami prílohy I k smernici 2005/29/ES odstrániť aj viaceré praktiky spojené s predčasným zastarávaním vrátane praktík plánovaného zastarávania, ktorými sa rozumie obchodná politika zahŕňajúca zámerné plánovanie alebo navrhovanie výrobku s obmedzenou životnosťou tak, aby bol po určitom období zastaraný alebo nefunkčný. Kúpa výrobkov, pri ktorých sa očakáva dlhšia životnosť, než akú v skutočnosti majú, poškodzuje spotrebiteľov. Ďalej majú praktiky predčasného zastarávania celkovo negatívny vplyv na životné prostredie v podobe zvyšovania objemu materiálového odpadu. Odstránením týchto praktík by sa teda pravdepodobne znížil objem odpadu, čím sa prispeje k udržateľnejšej spotrebe.
- (15) Malo by sa zakázať neinformovanie spotrebiteľa o tom, že softvérová aktualizácia vrátane bezpečnostnej aktualizácie bude mať negatívny vplyv na používanie tovaru obsahujúceho digitálne prvky alebo na určité vlastnosti tohto tovaru, aj keď sa aktualizácioulepší fungovanie iných vlastností. Ak sa napríklad spotrebiteľia vyzývajú na aktualizáciu operačného systému v smartfóne, obchodník bude musieť spotrebiteľa informovať o tom, či bude mať táto aktualizácia negatívny vplyv na fungovanie niektorých vlastností smartfónu.
- (16) Takisto by sa malo zakázať neinformovanie spotrebiteľa o existencii vlastnosti tovaru, ktorou sa má zabezpečiť skrátenie jeho životnosti. Takouto vlastnosťou by napríklad mohol byť softvér, ktorý po určitom čase prestane fungovať alebo ktorým sa zníži úroveň funkčnosti tovaru, prípadne časť hardvéru, ktorá je navrhnutá tak, aby sa po určitom čase pokazila. Zákaz neinformovania spotrebiteľov o takýchto vlastnostiach tovaru dopĺňa a neovplyvňuje prostriedky nápravy, ktoré majú k dispozícii spotrebiteľia, ak nie sú dostatočne v súlade so smernicou Európskeho parlamentu

²⁴ COM(2020) 98 final, 11. marca 2020.

²⁵ COM(2019) 640 final, 11. decembra 2019.

a Rady (EÚ) 2019/771²⁶. Na to, aby sa takáto obchodná praktika považovala za nekalú, by nemalo byť potrebné preukázať, že účelom vlastnosti je motivovať k výmene príslušného tovaru. Použitie vlastností, ktorými sa obmedzuje životnosť tovaru, by sa malo odlišiť od výrobných postupov, pri ktorých sa používajú materiály alebo procesy všeobecne nízkej kvality, ktoré majú za následok obmedzenú životnosť tovaru. Nedostatočný súlad tovaru, ktorý je výsledkom použitia materiálov alebo procesov nízkej kvality, by sa mal naďalej riadiť pravidlami, ktoré sa týkajú súladu tovaru, stanovenými v smernici (EÚ) 2019/771.

- (17) Ďalšou praktikou, ktorá by sa mala v prílohe I k smernici 2005/29/ES zakázať, je praktika tvrdenia, že tovar má určitú životnosť, ak ju v skutočnosti nemá. Môže sa napríklad vyskytnúť vtedy, keď obchodník informuje spotrebiteľa, že práčka má vydržať určitý počet pracích cyklov, pričom pri jej používaní sa ukáže, že to tak nie je.
- (18) Podobne by sa mala príloha I k smernici 2005/29/ES zmeniť tak, aby sa v nej zakazovalo prezentovanie výrobkov ako umožňujúcich opravu, ak takáto oprava v skutočnosti nie je možná, ako aj neinformovanie spotrebiteľov o tom, že tovar nie je možné opraviť v súlade s právnymi požiadavkami.
- (19) Zákazom týchto praktík v súvislosti so životnosťou a s opraviteľnosťou uvedeným v smernici 2005/29/ES by sa orgánom na ochranu spotrebiteľa v členských štátoch poskytol ďalší nástroj na presadzovanie právnych predpisov, pomocou ktorého budú môcť lepšie chrániť záujmy spotrebiteľov v prípadoch, keď obchodníci nedodržia požiadavky na životnosť a opraviteľnosť tovaru podľa právnych predpisov Únie o výrobkoch.
- (20) Ďalšou praktikou spojenou s predčasným zastarávaním, ktorá by mala byť zakázaná a pridaná do zoznamu v prílohe I k smernici 2005/29/ES, je navádzanie spotrebiteľa na výmenu spotrebného materiálu výrobku skôr, ako by to inak bolo potrebné z technických dôvodov. Takéto praktiky uvádzajú spotrebiteľa do omylu, že tovar už nebude fungovať, ak sa nevymení spotrebný materiál, a tak ho navádzajú na nákup väčšieho množstva spotrebného materiálu, ako je nevyhnutné. Zakázala by sa napríklad praktika, pri ktorej sa prostredníctvom nastavení tlačiarne nalieha na spotrebiteľa, aby vymenil tonery, pričom ešte nie sú prázdne, čím sa stimuluje nákup ďalších tonerov.
- (21) Príloha I k smernici 2005/29/ES by sa takisto mala zmeniť tak, aby sa v nej zakazovalo neinformovanie spotrebiteľa o tom, že tovar je navrhnutý tak, aby sa pri použití spotrebného materiálu, náhradných dielov alebo príslušenstva, ktoré nedodáva pôvodný výrobca, obmedzila jeho funkčnosť. Zakázalo by sa napríklad predávať tlačiarne, v prípade ktorých nie je spotrebiteľ informovaný o tom, že sú navrhnuté tak, aby obmedzili svoju funkčnosť, ak sa nepoužijú tonery od pôvodného výrobcu tlačiarne. Táto praktika by mohla viesť spotrebiteľov do omylu, pretože by si mohli zakúpiť alternatívny toner, ktorý s danou tlačiarňou nemožno použiť, čo by malo za následok zbytočné náklady na opravu, toky odpadu alebo dodatočné náklady vyplývajúce z povinnosti zakúpiť si spotrebný materiál od pôvodného výrobcu, čo spotrebiteľ v čase nákupu nemohol predvídať. Podobne by bolo zakázané aj predávať inteligentné zariadenia navrhnuté tak, aby sa obmedzila ich funkčnosť v prípade

²⁶

Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/771 z 20. mája 2019 o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o predaji tovaru, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) 2017/2394 a smernica 2009/22/ES a zrušuje smernica 1999/44/ES (Ú. v. EÚ L 136, 22.5.2019, s. 28).

použitia nabíjačiek alebo náhradných dielov od iného ako pôvodného výrobcu, pričom spotrebiteľ o tom nebol informovaný.

- (22) S cieľom zaistiť, aby mohli spotrebiteľia prijímať kvalifikovanejšie rozhodnutia a aby sa stimuloval dopyt po trvanlivejšom tovare a zvýšila jeho ponuka, by sa mali pred uzavretím zmluvy poskytnúť osobitné informácie o životnosti a opraviteľnosti výrobku v prípade všetkých druhov tovaru. Okrem toho, pokiaľ ide o tovar obsahujúci digitálne prvky, digitálny obsah a digitálne služby, spotrebiteľia by mali byť informovaní o období, počas ktorého sú bezplatné softvérové aktualizácie k dispozícii. Preto by sa mala smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ²⁷ zmeniť tak, aby sa podľa nej spotrebiteľom museli poskytnúť predzmluvné informácie o životnosti, opraviteľnosti a dostupnosti aktualizácií. Informácie by sa mali spotrebiteľom poskytovať jasne a zrozumiteľne a v súlade s požiadavkami na prístupnosť zo smernice 2019/882²⁸. Povinnosť poskytovať tieto informácie spotrebiteľom dopĺňa a neovplyvňuje práva spotrebiteľov uvedené v smerniciach Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/770²⁹ a (EÚ) 2019/771³⁰.
- (23) Dobrým ukazovateľom životnosti tovaru je obchodná záruka výrobcu týkajúca sa životnosti v zmysle článku 17 smernice (EÚ) 2019/771. Smernica 2011/83/EÚ by sa preto mala zmeniť tak, aby boli podľa nej obchodníci predávajúci tovar povinní informovať spotrebiteľov o existencii obchodnej záruky výrobcu týkajúcej sa životnosti všetkých druhov tovaru, ak výrobca takéto informácie poskytnie.
- (24) Problém obmedzenej životnosti v rozpore s očakávaniami spotrebiteľov sa najviac týka tovaru využívajúceho energiu, čo je tovar, ktorý na svoje fungovanie potrebuje externý zdroj energie. Spotrebiteľov najviac zaujíma získanie informácií o očakávanej životnosti tejto kategórie tovaru. Z týchto dôvodov by len v prípade tejto kategórie tovaru mal byť spotrebiteľ upozornený na to, že výrobca neposkytol informácie o existencii obchodnej záruky trvanlivosti výrobcu dlhšej ako dva roky.
- (25) Tovar obsahujúci komponenty využívajúce energiu, ktoré sú len príslušenstvom a nepodliehajú sa na hlavnej funkcii tovaru, ako je napríklad dekoratívne osvetlenie v prípade odevov alebo obuvi, prípadne elektrické svetlo na bicykel, by sa nemal klasifikovať ako tovar využívajúci energiu.
- (26) Vzhľadom na minimálne dvojročné trvanie zodpovednosti predajcu za nedostatočný súlad tovaru, ktoré bolo zavedené v smernici (EÚ) 2019/771, a skutočnosť, že mnohé poruchy výrobkov sa vyskytujú po dvoch rokoch, by sa mala povinnosť obchodníka informovať spotrebiteľov o existencii a trvaní obchodnej záruky výrobcu týkajúcej sa životnosti uplatňovať na záruky v trvaní viac ako dva roky.

²⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ z 25. októbra 2011 o právach spotrebiteľov, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 93/13/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/44/ES a ktorou sa zrušuje smernica Rady 85/577/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES (Ú. v. EÚ L 304, 22.11.2011, s. 64).

²⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/882 zo 17. apríla 2019 o požiadavkách na prístupnosť výrobkov a služieb (Ú. v. EÚ L 151, 7.6.2019, s. 70).

²⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/770 z 20. mája 2019 o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o dodávaní digitálneho obsahu a digitálnych služieb (Ú. v. EÚ L 136, 22.5.2019, s. 1).

³⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/771 z 20. mája 2019 o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o predaji tovaru, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) 2017/2394 a smernica 2009/22/ES a zrušuje smernica 1999/44/ES (Ú. v. EÚ L 136, 22.5.2019, s. 28).

- (27) V záujme o zabezpečenie toho, aby mohli spotrebitelia pri porovnávaní tovaru pred uzavretím zmluvy jednoduchšie prijímať kvalifikované rozhodnutia o obchodných transakciách, by mali obchodníci informovať spotrebiteľov o existencii a trvaní obchodnej záruky výrobcu týkajúcej sa životnosti celého tovaru, nie jeho jednotlivých komponentov.
- (28) Výrobca aj predajca by mali mať naďalej možnosť ponúkať iné druhy obchodných záruk a popredajného servisu v akoľvek trvaní. Informácie poskytované spotrebiteľovi o takýchto iných obchodných zárukách alebo službách by však nemali spotrebiteľa uvádzať do omylu v otázkach existencie a trvania obchodnej záruky výrobcu týkajúcej sa životnosti, ktorá sa týka celého tovaru a má dĺžku trvania viac ako dva roky.
- (29) S cieľom podporiť hospodársku súťaž medzi výrobcami v oblasti životnosti tovaru obsahujúceho digitálne prvky by mali obchodníci, ktorí tento tovar predávajú, informovať spotrebiteľov o minimálnom období, na ktoré sa výrobca zaväzuje poskytovať softvérové aktualizácie pre takýto tovar. Spotrebitelia by sa však nemali informáciami zahltovať, preto by sa mali tieto informácie poskytovať len vtedy, ak toto obdobie presahuje obdobie obchodnej záruky výrobcu týkajúcej sa životnosti, keďže takáto záruka zahŕňa poskytovanie aktualizácií vrátane bezpečnostných aktualizácií, ktoré sú potrebné na zachovanie požadovaných funkcií a výkonnosti tovaru obsahujúceho digitálne prvky. Ďalej sú informácie o záväzku výrobcu poskytovať softvérové aktualizácie významné len vtedy, ak sa v kúpnej zmluve na tovar obsahujúci digitálne prvky uvádza jediné dodanie digitálneho obsahu alebo digitálnej služby, v rámci ktorého sa uplatňuje článok 7 ods. 3 písm. a) smernice (EÚ) 2019/771. Na druhej strane by nemala existovať žiadna nová povinnosť poskytovať uvedené informácie, ak sa v kúpnej zmluve uvádza nepretržité dodávanie digitálneho obsahu alebo digitálnej služby počas určitého obdobia, keďže v prípade uvedených zmlúv sa v článku 7 ods. 3 písm. b) smernice (EÚ) 2019/771 stanovuje odkazom na článok 10 ods. 2 alebo ods. 5 obdobie, počas ktorého má predajca zabezpečovať informovanosť spotrebiteľa o aktualizáciách a ich dodávanie.
- (30) Podobne by mali obchodníci ponúkajúci digitálny obsah a digitálne služby informovať spotrebiteľov aj o minimálnom období, počas ktorého sa poskytovateľ digitálneho obsahu alebo digitálnej služby, ak sa poskytovateľ líši od obchodníka, zaväzuje poskytovať softvérové aktualizácie vrátane bezpečnostných aktualizácií, ktoré sú potrebné na zachovanie súladu digitálneho obsahu a digitálnych služieb. Informácie o záväzku poskytovateľa poskytovať softvérové aktualizácie sú významné len vtedy, ak sa v zmluve uvádza jediné dodanie alebo séria jednotlivých dodaní, v rámci ktorých sa uplatňuje článok 8 ods. 2 písm. b) smernice 2019/770. Na druhej strane by nemala existovať žiadna nová povinnosť poskytovať uvedené informácie, ak sa v zmluve uvádza nepretržité dodávanie počas určitého obdobia, keďže v prípade uvedených zmlúv sa v článku 8 ods. 2 písm. a) smernice (EÚ) 2019/770 stanovuje obdobie, počas ktorého má obchodník zabezpečovať informovanosť spotrebiteľa o aktualizáciách a ich dodávanie.
- (31) V záujme o umožnenie spotrebiteľom prijatie kvalifikovaného rozhodnutia o obchodnej transakcii a vybrať si tovar, ktorý sa ľahko opravuje, by mali obchodníci v súlade s právom Únie poskytnúť pred uzavretím zmluvy pre všetky druhy tovaru, na ktorý sa vzťahuje, bodové hodnotenie opraviteľnosti tovaru podľa informácií výrobcu.
- (32) Podľa článku 5 ods. 1 písm. e) a článku 6 ods. 1 písm. m) smernice 2011/83/EÚ sú obchodníci povinní poskytnúť spotrebiteľovi predtým, ako sa zmluva stane pre

spotrebiteľa záväznou, informácie o existencii a podmienkach popredajného servisu vrátane opravárenských služieb, ak sa takéto služby poskytujú. Okrem toho s cieľom zabezpečiť, aby boli spotrebiteľia dobre informovaní o opraviteľnosti tovaru, ktorý nakupujú, ak bodové hodnotenie opraviteľnosti nie je stanovené v práve Únie, by mali obchodníci v prípade všetkých druhov tovaru poskytnúť aj ostatné príslušné informácie o oprave, ktoré poskytol výrobca, ako sú informácie o dostupnosti náhradných dielov, ako aj používateľská príručka a príručka opravy.

- (33) Obchodníci by mali poskytovať spotrebiteľom informácie o existencii a trvaní obchodnej záruky výrobcu týkajúcej sa životnosti, minimálneho obdobia aktualizácií a informácií o oprave iné ako bodové hodnotenie opraviteľnosti, ak výrobca alebo poskytovateľ digitálneho obsahu alebo digitálnej služby, ak sa líši od obchodníka, príslušné informácie poskytne. Pokiaľ ide o tovar, obchodník by mal konkrétne spotrebiteľom postúpiť informácie, ktoré výrobca poskytol obchodníkovi alebo inak zamýšľal poskytnúť spotrebiteľovi pred uzavretím zmluvy uvedením na samotnom výrobku, jeho obale alebo štítkoch a označeniach, ktoré by si spotrebiteľ zvyčajne prečítal pred uzavretím zmluvy. Obchodník by nemal byť povinný aktívne vyhľadávať takéto informácie výrobcu, napríklad na webových sídlach týkajúcich sa konkrétnych výrobkov.
- (34) Smernice 2005/29/ES a 2011/83/EÚ by mali naďalej pôsobiť ako „záchranná sieť“, ktorou sa zabezpečuje udržanie vysokej úrovne ochrany spotrebiteľa vo všetkých odvetviach, a to tým, že budú dopĺňať odvetvové a produktové právo Únie, ktoré má prednosť v prípade konfliktu ustanovení.
- (35) Keďže ciele tejto smernice, konkrétne umožniť spotrebiteľom prijímanie kvalifikovanejších rozhodnutí o obchodných transakciách, aby sa podporila udržateľná spotreba, odstrániť praktiky poškodzujúce udržateľné hospodárstvo a odrádzajúce spotrebiteľov od rozhodnutí predstavujúcich udržateľnú spotrebu a zabezpečiť lepšie a jednotnejšie uplatňovanie spotrebiteľského právneho rámca Únie, nemožno uspokojivo dosiahnuť na úrovni jednotlivých členských štátov, ale možno ich lepšie dosiahnuť na úrovni Únie vzhľadom na to, že daný problém sa týka celej Únie, Únia môže prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku neprekračuje táto smernica rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov.
- (36) V súlade so spoločným politickým vyhlásením členských štátov a Komisie z 28. septembra 2011 o vysvetľujúcich dokumentoch³¹ sa členské štáty zaviazali, že v odôvodnených prípadoch k svojim oznámeniam o transpozičných opatreniach pripoja jeden alebo viacero dokumentov vysvetľujúcich vzťah medzi zložkami smernice a zodpovedajúcimi časťami vnútroštátnych transpozičných nástrojov. V súvislosti s touto smernicou sa zákonodarca domnieva, že zasielanie takýchto dokumentov je odôvodnené,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Zmeny smernice 2005/29/ES

³¹ Ú. v. EÚ C 369, 17.12.2011, s. 14.

Smernica 2005/29/ES sa mení takto:

1. V článku 2 sa dopĺňajú tieto body o) až y):

„o) „tvrdenie týkajúce sa životného prostredia“ je akékoľvek vyhlásenie alebo zobrazenie, ktoré nie je povinné podľa práva Únie alebo vnútroštátneho práva, ale v podobe textu, obrazového, grafického alebo symbolického zobrazenia sa v rámci obchodnej komunikácie poskytuje v najrôznejšej forme, napríklad na označeniach, v obchodnej značke, názve spoločnosti alebo názve výrobku, s cieľom uviesť alebo naznačiť, že výrobok alebo obchodník majú pozitívny alebo nemajú žiadny vplyv na životné prostredie, prípadne menej škodlivý vplyv na životné prostredie ako iné výrobky alebo iní obchodníci, alebo že sa im za určitý čas podarilo svoj vplyv zmierniť;

p) „výslovné tvrdenie týkajúce sa životného prostredia“ je tvrdenie týkajúce sa životného prostredia, ktoré má textovú podobu alebo sa uvádza na značke udržiateľnosti;

q) „všeobecné tvrdenie týkajúce sa životného prostredia“ je akékoľvek výslovné tvrdenie týkajúce sa životného prostredia, ktoré sa neuvádza na značke udržiateľnosti a pri ktorom sa v tom istom komunikačnom prostriedku jasne a dôrazne neuvádza špecifikácia tvrdenia;

r) „značka udržiateľnosti“ je akákoľvek dobrovoľná verejná alebo súkromná známka dôveryhodnosti či kvality alebo rovnocenná známka, ktorej cieľom je odlišiť a propagovať výrobok, proces alebo podnik s odkazom na jej environmentálne, sociálne či oba tieto aspekty. Nepatria k nej žiadne povinné značky, ktoré sa vyžadujú podľa práva Únie alebo vnútroštátneho práva;

s) „certifikačný systém“ je systém tretej strany určený na overovanie, ktorý je za transparentných, spravodlivých a nediskriminačných podmienok otvorený všetkým obchodníkom, ktorí chcú a dokážu dodržiavať požiadavky systému, ktorým sa certifikuje, že výrobok zodpovedá určitým požiadavkám, a v rámci ktorého je monitorovanie súladu objektívne, vychádza z medzinárodných, únijných alebo vnútroštátnych noriem a postupov a uskutočňuje ho strana, ktorá je nezávislá od vlastníka systému aj od obchodníka;

t) „nástroj na informovanie o udržiateľnosti“ je softvér vrátane webového sídla, časti webového sídla alebo aplikácie, prevádzkovaný obchodníkom alebo v jeho mene, ktorý poskytuje spotrebiteľom informácie o environmentálnych a sociálnych aspektoch výrobkov alebo porovnáva výrobky vzhľadom na tieto aspekty;

u) „uznané vynikajúce environmentálne vlastnosti“ sú environmentálne vlastnosti v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 66/2010*, národnými alebo regionálnymi schémami environmentálneho označovania typu I podľa EN ISO 14024, ktoré sa oficiálne uznávajú v súlade s článkom 11 nariadenia (ES) č. 66/2010, alebo najlepšie environmentálne vlastnosti v súlade s iným platným právom Únie;

v) „životnosť“ je životnosť v zmysle článku 2 bodu 13 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/771**;

w) „softvérová aktualizácia“ je bezplatná aktualizácia vrátane bezpečnostnej aktualizácie, ktorá je potrebná na zachovanie súladu digitálnych prvkov, digitálneho obsahu a digitálnych služieb podľa smerníc (EÚ) 2019/770 a (EÚ) 2019/771;

x) „spotrebný materiál“ je akýkoľvek komponent tovaru, ktorý sa opakovane opotrebuje a na zabezpečenie zamýšľanej funkčnosti tovaru je potrebné ho vymieňať;

y) „funkčnosť“ je funkčnosť v zmysle článku 2 bodu 9 smernice (EÚ) 2019/771.

* Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 66/2010 z 25. novembra 2009 o environmentálnej značke EÚ (Ú. v. EÚ L 27, 30.1.2010, s. 1).

** Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/771 z 20. mája 2019 o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o predaji tovaru, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) 2017/2394 a smernica 2009/22/ES a zrušuje smernica 1999/44/ES (Ú. v. EÚ L 136, 22.5.2019, s. 28).“

2. Článok 6 sa mení takto:

a) V odseku 1 sa písmeno b) nahrádza takto:

„b) hlavné znaky výrobku, ako je jeho dostupnosť, výhody, riziká, vyhotovenie, zloženie, environmentálny alebo sociálny vplyv, príslušenstvo, životnosť, opraviteľnosť, servis zákazníkom po predaji tovaru a vybavovanie sťažností, výrobný postup a dátum výroby alebo dodávky, spôsob dodania, účel použitia, možnosti využitia, množstvo, špecifikácia, jeho zemepisný alebo obchodný pôvod alebo očakávané výsledky použitia, alebo výsledky a podstatné ukazovatele skúšok alebo kontrol vykonaných na produkte;“;

b) V odseku 2 sa dopĺňajú tieto písmená d) a e):

„d) používanie tvrdenia týkajúceho sa životného prostredia vo vzťahu k budúcim environmentálnym vlastnostiam bez jasných, objektívnych a overiteľných záväzkov a cieľov a bez nezávislého systému monitorovania;

e) propagácia takých prínosov pre spotrebiteľov, ktoré sa na príslušnom trhu považujú za bežnú prax.“

3. V článku 7 sa dopĺňa tento odsek 7:

„7. Ak obchodník poskytuje službu, v rámci ktorej sa porovnávajú výrobky, a to aj prostredníctvom nástroja na informovanie o udržateľnosti, informácie o metóde porovnávania, výrobkoch, ktoré sú predmetom porovnávania, a o dodávateľoch týchto výrobkov, ako aj o zavedených opatreniach na zabezpečovanie aktualizácie informácií sa považujú za podstatné.“

4. Príloha I sa mení v súlade s prílohou k tejto smernici.

Článok 2

Zmeny smernice 2011/83/EÚ

Smernica 2011/83/EÚ sa mení takto:

1. Článok 2 sa mení takto:

a) Vkladá sa tento bod 3a:

„3a. „tovar využívajúci energiu“ je akýkoľvek tovar, ktorý si na svoje správne fungovanie vyžaduje prívod energie (elektrina, fosílna palivá a obnoviteľné zdroje energie);“;

b) Vkladajú sa tieto body 14a až 14e:

„14a. „obchodná záruka životnosti“ je obchodná záruka výrobcu týkajúca sa životnosti uvedená v článku 17 smernice (EÚ) 2019/771, v rámci ktorej výrobca počas celého obdobia platnosti záruky poskytuje priamo spotrebiteľovi opravu alebo výmenu tovaru;

14b. „životnosť“ je životnosť v zmysle článku 2 bodu 13 smernice (EÚ) 2019/771;

14c. „výrobca“ je výrobca v zmysle článku 2 bodu 4 smernice (EÚ) 2019/771;

14d. „bodové hodnotenie opraviteľnosti“ je bodové hodnotenie, ktorým sa vyjadruje možnosť opravy tovaru na základe metódy stanovenej v súlade s právom Únie;

14e. „softvérová aktualizácia“ je bezplatná aktualizácia vrátane bezpečnostnej aktualizácie, ktorá je potrebná na zachovanie súladu digitálnych prvkov, digitálneho obsahu a digitálnych služieb podľa smerníc (EÚ) 2019/770 a (EÚ) 2019/771;“.

2. V článku 5 sa odsek 1 mení takto:

a) Vkladajú sa tieto písmená ea) až ed):

„ea) pokiaľ ide o všetok tovar, v prípade ktorého výrobca poskytne informácie o tom, že na tovar sa vzťahuje obchodná záruka životnosti, ako aj o trvaní tejto záruky v časových jednotkách, za predpokladu, že sa záruka týka celého tovaru a presahuje trvanie dvoch rokov;

eb) pokiaľ ide o tovar využívajúci energiu, v prípade ktorého výrobca neposkytne informácie uvedené v písmene ea), informácie o tom, že výrobca neposkytol informácie o existencii obchodnej záruky životnosti na viac ako dva roky. Táto informácia sa poskytne aspoň tak dôrazne ako iné informácie o existencii a podmienkach popredajného servisu a obchodných zárukách stanovených v súlade s písmenom e);

ec) pokiaľ ide o tovar s digitálnymi prvkami, v prípade ktorého výrobca takéto informácie poskytne, informácie o minimálnom období vyjadrenom v časových jednotkách, počas ktorého výrobca poskytuje softvérové aktualizácie, ak sa v zmluve neuvádza nepretržité dodávanie digitálneho obsahu alebo digitálnej služby počas určitého obdobia. Ak sa informácie o existencii obchodnej záruky životnosti poskytujú v súlade s písmenom ea), informácie o aktualizáciách sa poskytujú vtedy, ak sa uvedené aktualizácie dodávajú dlhšie obdobie, než na aké sa vzťahuje obchodná záruka životnosti;

ed) pokiaľ ide o digitálny obsah a digitálne služby, ak sa poskytovateľ líši od obchodníka a poskytne takéto informácie, informácie o minimálnom období vyjadrenom v časových jednotkách, počas ktorého poskytovateľ poskytuje softvérové aktualizácie, ak sa v zmluve neuvádza nepretržité dodávanie digitálneho obsahu alebo digitálnej služby počas určitého obdobia;“;

b) Dopĺňajú sa tieto písmená i) a j):

„i) ak je to možné, informácie o bodovom hodnotení opraviteľnosti tovaru;

j) ak sa písmeno i) neuplatňuje, informácie poskytnuté výrobcom o dostupnosti náhradných dielov vrátane postupu ich objednania a o dostupnosti používateľskej príručky a príručky opráv.“

3. V článku 6 sa odsek 1 mení takto:

a) Vkladajú sa tieto písmená ma) až md):

„ma) pokiaľ ide o všetky druhy tovaru, v prípade ktorých výrobca poskytne informácie o tom, že na tovar sa vzťahuje obchodná záruka životnosti, ako aj o trvaní tejto záruky v časových jednotkách, za predpokladu, že sa záruka týka celého tovaru a presahuje trvanie dvoch rokov;

mb) pokiaľ ide o tovar využívajúci energiu, v prípade ktorého výrobca neposkytne informácie uvedené v písmene ma), informácie o tom, že výrobca neposkytol informácie o existencii obchodnej záruky životnosti na viac ako dva roky. Táto informácia sa poskytne aspoň tak dôrazne ako iné informácie o existencii a podmienkach popredajného servisu a obchodných zárukách v súlade s písmenom m);

mc) pokiaľ ide o tovar s digitálnymi prvkami, v prípade ktorého výrobca takéto informácie poskytne, informácie o minimálnom období vyjadrenom v časových jednotkách, počas ktorého výrobca poskytuje softvérové aktualizácie, ak sa v zmluve neuvádza nepretržité dodávanie digitálneho obsahu alebo digitálnej služby počas určitého obdobia. Ak sa informácie o existencii obchodnej záruky životnosti poskytujú v súlade s písmenom ma), informácie o aktualizáciách sa poskytujú vtedy, ak sa uvedené aktualizácie dodávajú dlhšie obdobie, než na aké sa vzťahuje obchodná záruka životnosti;

md) pokiaľ ide o digitálny obsah a digitálne služby, ak sa poskytovateľ líši od obchodníka a poskytne takéto informácie, informácie o minimálnom období vyjadrenom v časových jednotkách, počas ktorého poskytovateľ poskytuje softvérové aktualizácie, ak sa v zmluve neuvádza nepretržité dodávanie digitálneho obsahu alebo digitálnej služby počas určitého obdobia;“;

b) Dopĺňajú sa tieto písmená u) a v):

„u) ak je to možné, informácie o bodovom hodnotení opraviteľnosti tovaru;

v) ak sa písmeno u) neuplatňuje, informácie poskytnuté výrobcom o dostupnosti náhradných dielov vrátane postupu ich objednania a o dostupnosti používateľskej príručky a príručky opráv.“

4. V článku 8 ods. 2 sa prvý pododsek nahrádza takto:

„Ak zmluva, ktorá sa má uzavrieť na diaľku pomocou elektronických prostriedkov, ukladá spotrebiteľovi povinnosť zaplatiť, obchodník musí spotrebiteľa upozorniť na informácie uvedené v článku 6 ods. 1 písm. a), e), ma), mb), o) a p), a to jednoznačne, dôrazne a bezprostredne predtým ako spotrebiteľ podá objednávku.“

Článok 3

Podávanie správ zo strany Komisie a preskúmanie

Do *[piatich rokov po prijatí]* Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o uplatňovaní tejto smernice.

V prípade potreby sa uvedená správa doplní príslušnými legislatívnymi návrhmi.

Článok 4

Transpozícia

1. Členské štáty prijímú a uverejnia najneskôr do *[18 mesiacov od prijatia]* zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou. Komisii bezodkladne oznámia znenie týchto ustanovení.

Uvedené ustanovenia budú uplatňovať od *[24 mesiacov po prijatí]*.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých ustanoveniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátneho práva, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 5

Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 6

Adresáti

Táto smernica je určená členským štátom.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predseda/predsedníčka*

*Za Radu
predseda/predsedníčka*